

Rattenmelding!

Het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD)

Het KAD te Wageningen is een stichting en het landelijke centrum waar u terecht kunt met vragen over de preventie en bestrijding van plaagdieren. In uw geval wordt dit gefaciliteerd door uw gemeente. Uw gemeente werkt namelijk samen met het KAD voor het in behandeling nemen van meldingen van ratten en om adviezen te verstrekken bij vragen met betrekking tot plaagdieren.

U heeft een melding doorgegeven over overlast van ratten aan uw gemeente of u heeft in verband met overlast van ratten contact opgenomen met de stichting Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD).

Wij stellen het op prijs dat u uw melding heeft doorgegeven, deze draagt namelijk bij in het verkrijgen van een goed inzicht in de verspreiding van ratten, ook binnen uw gemeente.

De zwarte rat

De bruine rat

- rug en buik zijn blauwgrijs tot zwart	- rug meestal grijsbruin, buik lichter
- slanke bouw	- stevige bouw
- spitse snuit	- stompe snuit
- grote kraalogen	- oren zichtbaar
- lange dunne staart, langer dan het lichaam	- dikke vrijwel kale staart
- lichaamslengte 17-25 cm	- lichaamslengte 22-30 cm
- gewicht ca. 150-250 gram	- gewicht ca. 500 gram
- geslachtsrijp na 3 maanden	- geslachtsrijp na 3 maanden
- draagtijd 20-24 dagen	- draagtijd 21-23 dagen
- nestgrootte: 6-10 jongen	- nestgrootte 7-10 jongen
- gemiddelde leeftijd: 2 jaar	- gemiddelde leeftijd 1 jaar
- voedsel: alleseter met duidelijke voorkeur voor granen en meel	- voedsel: alleseter met voorkeur voor het beste dat voorhanden is (vlees, vis, groente)
- zwemt en graaft zelden	- goede graver en zwemmer
- leeft bij voorkeur op hoger gelegen plaatsen	- leeft bij voorkeur op de grond

De gemeente

De gemeente tracht door middel van preventie de overlast van plaagdieren zo veel mogelijk te voorkomen en biedt haar inwoners de mogelijkheid gratis informatie en advies in te winnen bij het KAD. Meldingen zorgen er voor dat ingeval van overlast deze in een vroegtijdig stadium wordt gesignaleerd. Dit betekent niet dat de gemeente op iedere melding actie onderneemt, de verantwoordelijkheid ligt in eerste instantie bij de eigenaar of de verhuurder van een woning. Wij hopen dan ook dat onderstaand advies u helpt bij het oplossen van de overlast.

Het KAD registreert alle meldingen. Wanneer hieruit blijkt dat er sprake is van overlast in de openbare ruimte of van grensoverschrijdende overlast, dan zal het KAD de gemeente adviseren in de te ondernemen stappen. Mocht onderstaand advies geen of onvoldoende resultaat opleveren, verzoeken wij u contact op te nemen met het KAD.

Ratten

Als burgers in Nederland overlast ondervinden van ratten, wordt dit meestal veroorzaakt door de bruine rat (*Rattus norvegicus* Berkenhout) of de zwarte rat (*Rattus rattus* Linnaeus). De bruine rat heeft zich over geheel Nederland verspreid, de zwarte rat daarentegen komt nagenoeg alleen voor in Noord-Limburg en Noordoost-Brabant en in de havengebieden van onder andere Rotterdam en Amsterdam.

Ratten zijn zogeheten cultuurvolgers. Dit betekent dat daar waar mensen zijn, ook ratten zijn. Ratten maken onderdeel uit van de (stads)natuur en onze omgeving. We moeten er echter voor zorgen dat de populatie niet zo groot wordt dat zij voor overlast zorgt. Hier kunnen we als mens zelf iets aan doen. Vaak ongemerkt, creëert de mens namelijk zelf een situatie welke ideaal is voor ratten, denk hierbij aan voedselaanbod, schuilgelegenheid en warmte. Wanneer ratten in de omgeving aanwezig zijn waar bovengenoemde factoren aanwezig zijn, zullen ze zich in de omgeving blijven ophouden en zich voortplanten.

Leefwijze en ontwikkeling

- De bruine rat is een cultuurvolger en heeft een bijzonder groot aanpassingsvermogen, kan uitstekend graven, zwemmen en klimmen. De reuk is het belangrijkste zintuig. Meestal 's nachts actief. Bruine ratten zijn alleseters met voorkeur voor het beste wat voorhanden is.
- De zwarte rat komt veel voor op agrarische bedrijven maar kan ook in stedelijk gebied voorkomen. De zwarte rat is een uitstekende klimmer en springer, graaft en zwemt zelden. De reuk is het belangrijkste zintuig. Ze zijn erg argwanend en vooral 's nachts actief. De zwarte rat is een alleseter met een sterke voorkeur voor granen, zaden en vruchten.

Preventie en bestrijding

Voor particulieren zijn in Nederland geen chemische bestrijdingsmiddelen (biociden) toegelaten om ratten te bestrijden. Bestrijdingsmiddelen zijn slecht voor het milieu, kunnen resistentie veroorzaken evenals doorvergiftiging naar dieren die vergiftigde ratten eten. Mede daarom is preventie van ratten van groot belang. Dit houdt in dat:

- openingen in woningen/gebouwen dichtgemaakt moeten worden tot een maximale opening van 0,5 cm
- riolen geen gebreken dienen te vertonen (bruine rat)
- ruimten en omgeving moeten worden schoongehouden
- erven, terreinen en walkanten goed onderhouden moeten worden
- dichte begroeiing tegen gebouwen moet worden voorkomen
- afval in goed afgesloten containers opgeborgen moet worden
- voedsel onbereikbaar moet zijn voor ratten
- schuilplaatsen moeten worden voorkomen
- huisdieren (voedsel) in tuinen, fruitbomen of notenbomen (ook fruit en vruchten op de grond) zijn vaak voedselbronnen en daarmee de oorzaak van aanwezigheid van ratten.

Mocht ondanks het treffen van preventieve maatregelen, bestrijding van ratten noodzakelijk zijn, kan dit het beste gebeuren met behulp van (klap)vallen. Deze dienen te worden geplaatst op de looppaden van ratten, zodanig dat ze onbereikbaar zijn voor andere dieren of kinderen, bijvoorbeeld in een speciaal hiervoor bestemde rattenkist.

Ratten zijn argwanend ten aanzien van alles wat binnen het leefgebied gebeurt, zo ook het plaatsen van klemmen. Start daarom met pre-baiting. Dit betekent het plaatsen van voer zonder dat de (klap)val op scherp is gezet. Wanneer ze hier vertrouwen in hebben zullen ze hier komen eten. Dit kan enkele dagen duren.

Wanneer de plek op een gegeven moment goed bezocht wordt, kan het voer worden vervangen door een klem. Wanneer op de klem wat pindakaas wordt aangebracht zult u snel resultaat hebben. Klemmen dienen te worden vastgezet ter voorkoming dat, een rat die niet direct door de klem is gedood, met klem en al verdwijnt. Gevangen ratten kunnen worden afgevoerd in een afvalcontainer. Ook uitwerpselen (keutels) dienen te worden verwijderd om eventuele her-besmetting snel te signaleren.

Probeer zo veel mogelijk als collectief te handelen, informeer burens of ook zij overlast ervaren en onderneem gezamenlijk actie.

Veiligheidsmaatregelen

Draag bij het verwijderen van ratten uit klemmen handschoenen en een mondkapje, ook bij het verwijderen van uitwerpselen.

Determinatie

Voor het treffen van de juiste maatregelen is het van belang te weten om welke rattensoort het gaat. Twijfelt u daarover, dan kan het KAD een rol spelen bij het bepalen daarvan aan de hand van uitwerpselen (stuur dan wat uitwerpselen op).

Meer informatie over de procedure van determinaties en het aanmelden hiervan, kunt u vinden op onze webpagina: <https://www.kad.nl/dienstverlening/determinatie/>